

Figures of Speech in the Lyric Composition of Rannaphan Yangyuenpoonchai ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย

Supawarat Chalearmsub

สุภาวรัตน์ เจริญทรัพย์

College of Music, Mahidol University, Thailand

Corresponding author

e-mail: supawarat.wat@mahidol.ac.th

Received 19-12-2024

Revised 15-04-2025

Accepted 22-04-2025

Doi: 10.69598/artssu.2025.4299.

How to Cite:

Chalearmsub, S. (2025). Figures of Speech in the Lyric Composition of Rannaphan Yangyuenpoonchai. *Journal of Arts and Thai Studies*, 47(2), E4299 (1-13).

Keywords: figure of speech, lyric composition, Rannaphan Yangyuenpoonchai

คำสำคัญ: ภาพพจน์, การประพันธ์คำร้อง, รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย

Abstract

Background and Objectives: Rannaphan Yangyuenpoonchai is both a talented singer and lyricist. The songs that Rannaphan Yangyuenpoonchai composed the lyrics for have been consistently popular among listeners. It has been found that figures of speech are regularly used in the popular songs. This research therefore aims to study Rannaphan Yangyuenpoonchai's use of figures of speech in composing lyrics.

Methods: This is qualitative research. The study begins with a review of the documents and the research related to the use of figures of speech in songs or lyric literature. The study then explores the theoretical framework of imagery and its application in song literature, with the aim of adapting it to the research topic. The data for this research comprise 46 songs from five studio albums, with lyrics composed by Rannaphan Yangyuenpoonchai. The analysis focuses exclusively on the use of imagery in these works.

Results: The research results revealed that Rannaphan Yangyuenpoonchai used seven types of figures of speech in composing lyrics, with the most popular type of figures of speech being similes in 20 songs, hyperboles in 19 songs, metaphors in 9 songs, personifications in 6 songs, paradoxes in 3 songs, oxymoron in 1 song and metonymy in 1 song. Rannaphan Yangyuenpoonchai's use of figures of speech in composing lyrics plays an important role in the songs, namely, using figures of speech in songs makes the songs more interesting than speaking directly. Figures of speech also allow listeners to imagine, see images, understand thoughts, and feel in line with the songs, and also help convey the meaning of the songs even better. Furthermore, the repeated comparisons in many songs reveal Rannaphan Yangyuenpoonchai's unique style of using figures of speech in composing lyrics.

Application of this study: The results of this study show the use of figures of speech in the lyric composition of Rannaphan Yangyuenpoonchai, which can be further applied to study the use of figures of speech in the lyric composition of other composers.

Conclusions: There are seven types of figures of speech appearing in the songs composed by Rannaphan Yangyuenpoonchai: simile, hyperbole, metaphor, personification, paradox, oxymoron, and metonymy. The most common figure of speech is simile, probably because simile is a figure of speech that can be easily compared. It can convey meaning to create imagination and comparative understanding. In addition, Rannaphan Yangyuenpoonchai's songs often have content about love, and similes are often used in songs with content about love. In addition, the repetition of the comparison in many songs shows Rannaphan Yangyuenpoonchai's unique language style.

บทคัดย่อ

ที่มาและวัตถุประสงค์: รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์คำร้องที่มีความสามารถ บทเพลงที่รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัยประพันธ์คำร้องได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างต่อเนื่อง และพบว่าบทเพลงที่ได้รับความนิยมมักจะใช้ภาพพจน์ปรากฏในบทเพลงอยู่เสมอ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย

วิธีการศึกษา: งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยเริ่มจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงหรือวรรณกรรมเพลง จากนั้นจึงศึกษารอบแนวคิดเรื่องภาพพจน์ และการใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหัวข้อวิจัย จากนั้นคัดเลือกบทเพลงในการศึกษาเป็นบทเพลงที่เป็นสตูดิโออัลบั้มจำนวน 5 อัลบั้ม โดยเป็นเพลงที่ประพันธ์คำร้องโดยรัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย จำนวนทั้งหมด 46 บทเพลง ทั้งนี้ในการวิจัยจะศึกษาเฉพาะการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงเท่านั้น

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่ารัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยใช้ภาพพจน์ทั้งหมด 7 ประเภทในการประพันธ์คำร้อง โดยนิยมใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมามากที่สุดพบ 20 บทเพลง อติพจน์พบ 19 บทเพลง อุปลักษณะพบ 9 บทเพลง บุคลาธิษฐานพบ 6 บทเพลง อรรถวิภาษพบ 3 บทเพลง วิภาษพบ 1 บทเพลง และอริทนามนัยพบ 1 บทเพลง การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยมีบทบาทที่สำคัญต่อบทเพลง กล่าวคือ การนำภาพพจน์มาใช้ในบทเพลงทำให้บทเพลงน่าสนใจว่าการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้ ภาพพจน์ยังทำให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการตาม เห็นภาพ เข้าใจความคิด เกิดความรู้สึกคล้อยตามในบทเพลง และยังช่วยสื่อความหมายในบทเพลงให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ การนำสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับอีกหลายบทเพลง ทำให้เห็นลีลาภาษาเฉพาะตัวของการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยได้เป็นอย่างดีด้วย

การประยุกต์ใช้: ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยังยืนพูนชัย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของนักประพันธ์คำร้องท่านอื่นได้ต่อไป

บทสรุป: บทเพลงที่รัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยประพันธ์คำร้องมีการใช้ภาพพจน์ 7 ประเภท ได้แก่ อุปมา อติพจน์ อุปลักษณะ บุคลาธิษฐาน อรรถวิภาษ วิภาษ และอริทนามนัย โดยโวหารภาพพจน์ที่พบมากที่สุดคืออุปมา อาจเนื่องมาจากอุปมาเป็นโวหารภาพพจน์ที่สามารถหาค่าเปรียบเทียบได้ง่าย สามารถสื่อความหมายเพื่อสร้างจินตนาการต่อการเข้าใจในเชิงเปรียบเทียบได้ดี ทั้งนี้ บทเพลงของรัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยมักมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ซึ่งบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักมักจะนำภาพพจน์อุปมามาใช้ นอกจากนี้ การนำสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับอีกหลายบทเพลงทำให้เห็นลีลาภาษาเฉพาะตัวของรัตนกันต์ ยังยืนพูนชัยด้วย

บทนำ (Introduction)

การประพันธ์คำร้องในบทเพลงเป็นผลงานสร้างสรรค์ของนักประพันธ์คำร้องที่ได้ถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ออกมาเป็นผลงานเพลง การถ่ายทอดบทเพลงเป็นสิ่งสำคัญที่นักประพันธ์คำร้องจะต้องรู้จักเลือกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ตรงและชัดเจนมากที่สุด ดังคำกล่าวของ Liangruenrom (2006 : 2) ที่กล่าวถึงความสำคัญของศิลปะทางภาษาที่ใช้ในการเขียนบทเพลงว่า

บทเพลงก็จัดว่าเป็นวรรณกรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งผู้ประพันธ์ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ผ่านการขับร้องจากนักร้องชายหญิง ด้วยเสียงและจังหวะดนตรีอันไพเราะปลุกเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้ฟังเพลงได้ซาบซึ้งตามบทเพลง ได้เข้าใจชัดเจนตามเจตนาของผู้ประพันธ์เพลง ซึ่งเป็นผู้มีศิลปะในการเลือกใช้ถ้อยคำภาษาที่มีความหมายลึกซึ้ง

ภาพพจน์นับเป็นศิลปะทางภาษารูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญในการสื่อสาร โดย Chongsathitwatana (2015 : 37) ให้ความหมายของภาพพจน์ไว้ว่า

ภาพพจน์ คือ คำหรือกลุ่มคำที่เกิดจากกลวิธีการใช้คำ เพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัดและลึกซึ้งขึ้นในใจของผู้อ่านและผู้ฟัง คำสามารถสื่อให้เห็นภาพได้ เช่น ผู้ชาย ผู้หญิง แต่คำที่สื่อภาพเหล่านี้ไม่เรียกว่า ภาพพจน์ เพราะภาพพจน์เป็นผลของการใช้คำอย่างมีศิลปะโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบซึ่งมีต่าง ๆ กัน

การใช้ภาพพจน์มีความสำคัญในการประพันธ์คำร้องในบทเพลง เพราะการใช้ภาพพจน์จะช่วยทำให้การสื่อความหมายในบทเพลงชัดเจน และเกิดภาพในจินตนาการหรือความคิดของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับคำกล่าวของ Rakmanee (1995 : 55) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงว่า

โวหารภาพพจน์จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพ สามารถรับอารมณ์และสุนทรียรสในบทประพันธ์หรือบทร้อยกรองได้เป็นอย่างดี บทเพลงเป็นบทกวีในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งใช้เป็นสื่อเพื่อความบันเทิงและได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน การใช้โวหารภาพพจน์ในบทเพลงจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจไม่น้อยทีเดียว

รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย เป็นนักร้องนำและเป็นนักประพันธ์คำร้องของวงเคลียร์ (Klear) โดยวงเคลียร์เป็นกลุ่มวงดนตรีในสังกัดจีเนเรคอร์ดในเครือจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ สมาชิกของวงมีทั้งหมด 4 คน คือ รัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย (แพท) ณัฐวัฒน์ แสงวิจิตร (ณัฐ) คียาภัทร โพธิ์วงศ์ไพโรเลิศ (คี) และณัฐ นิลวิเชียร (ณัฐ) โดยบทเพลงต่าง ๆ ของวงเคลียร์นั้น รัตนกันต์จะเป็นผู้ประพันธ์คำร้องเองทั้งหมด (Patklear, 2018) จึงนับว่ารัตนกันต์ เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์คำร้องที่มีความสามารถ บทเพลงของรัตนกันต์มักจะมีการนำภาพพจน์มาใช้ประกอบในบทเพลงอยู่เสมอ ซึ่งการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์แสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านการเลือกใช้ภาพพจน์เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับบทเพลง ทำให้บทเพลงเข้าใจง่าย เห็นภาพ ผู้ฟังเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงได้ดีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้บทเพลงของรัตนกันต์ยังได้รับความนิยมมาโดยตลอด จะเห็นได้จากบทเพลงจำนวนมากได้รับการเข้าชมในผ่านเว็บไซต์ยูทูบ (YouTube) ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านครั้ง เช่น เพลง “สิ่งของ” มียอดเข้าชมทั้งหมด 326 ล้านครั้ง (Sing Kaung, 8 December 2024) โดยเพลงนี้มีการใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมาอุปไมย ตัวอย่างเช่น

รักษาเท่าไรก็เหมือนเดิม ไร้มันกำลังจะหายไป เป็นสิ่งของไม่มีชีวิต ข้างในบอบสลาย
จนเกินจะคิดเยียวยา จนเมื่อฉันได้มาเจอกับเธอ

เพลงสิ่งของ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ารัตนกันต์ใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมาอุปไมย โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบว่า “เป็น” กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบตนเองเป็นสิ่งที่บอบสลายเหมือนกับคนที่แตกสลายในความรัก

นอกจากนี้ยังพบเพลง “พินหมื่นเหตุผล” ที่มียอดเข้าชมทั้งหมด 96 ล้านครั้ง (Pun Meun Het Pon, 8 December 2024) โดยภาพพจน์ที่โดดเด่นของเพลงนี้คือภาพพจน์อุปมาอุปไมยที่กล่าวถึงคำกล่าวอ้างเหตุผลมากมายของคนที่หมดรักที่สามารถนำเหตุผลต่าง ๆ มาอ้างเพื่อยุติความสัมพันธ์ ดังความว่า

พินหมื่นเหตุผล ที่บอกกับฉัน คือความผูกพันเธอฉันไม่มีเหลืออยู่ พินหมื่นเหตุผล ที่เธอ
ยืนยันให้รับรู้ ยิ่งฟังดูไม่ได้ความไม่มีค่าใด

เพลงพินหมื่นเหตุผล

ตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่ารัตนกันต์ใช้ภาพพจน์อุปมาอุปไมยโดยกล่าวว่า “พินหมื่นเหตุผล” และกล่าวอ้างถึงสองครั้งเพื่อแสดงถึงการอ้างเหตุผลต่าง ๆ นานาของคนที่หมดรักและต้องการยุติความสัมพันธ์ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับภาพพจน์ในบทเพลงที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาภาพพจน์ในบทเพลงของนักร้องที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น ชาย เมืองสิงห์ ชรินทร์ นันทนาคร ธงไชย แมคอินไตย์ เป็นต้น ซึ่งยังไม่มีนักวิชาการท่านใดศึกษาภาพพจน์ในบทเพลงของรัตนกันต์ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นลักษณะโดดเด่นของผลงานเพราะบทเพลงที่รัตนกันต์ประพันธ์คำร้องนั้นได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างต่อเนื่องและพบว่าบทเพลงที่ได้รับความนิยมก็มักจะมีการใช้ภาพพจน์ปรากฏในบทเพลงอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์

วัตถุประสงค์การศึกษา (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย

วิธีการศึกษา (Research Methods)

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงหรือวรรณกรรมเพลง จากนั้นจึงศึกษากรอบแนวคิดเรื่องภาพพจน์ และการใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหัวข้อวิจัยได้ โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเรื่องภาพพจน์เป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษา โดยวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของ Chongsathitwatana (2015 : 37-40) ที่ได้ให้ความหมายของภาพพจน์ไว้ว่า

ภาพพจน์ คือ คำหรือกลุ่มคำที่เกิดจากกลวิธีการใช้คำ เพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัดและลึกซึ้งขึ้นในใจของผู้อ่านและผู้ฟัง คำสามารถสื่อให้เห็นภาพได้ เช่น ผู้ชาย ผู้หญิง แต่คำที่สื่อภาพเหล่านี้ไม่เรียกว่า ภาพพจน์ เพราะภาพพจน์เป็นผลของการใช้คำอย่างมีศิลปะโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ ซึ่งมีต่าง ๆ กัน

ทั้งนี้ Chongsathitwatana ยังได้แบ่งประเภทของภาพพจน์ไว้ทั้งหมด 9 ชนิด ดังนี้

1.1 อุปมา (simile) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง เช่น ปานรว ประหนึ่ง

1.2 อุปลักษณ์ (metaphor) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการมาเปรียบเทียบกับกล่าวแทนที่โดยไม่มีการเชื่อมโยง หรือบางครั้งอาจมีคำว่า เป็น

1.3 อนุนามนัย (synecdoche) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้คุณสมบัติเด่น ๆ ส่วนหนึ่งเพื่อแทนความหมายทั้งหมด

1.4 อธินามนัย (metonymy) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้ชื่อเรียกรวม ๆ แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือคนหนึ่ง

1.5 บุคลาธิษฐาน (personification) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งไม่มีชีวิตหรือมีชีวิต แต่ไม่ใช่คนมากล่าวถึงราวกับเป็นคน

1.6 อติพจน์ (hyperbole) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบเกินความจริง

1.7 สัทพจน์ (onomatopoeia) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบโดยใช้คำเลียนเสียง

1.8 วิทยาษ (oxymoron) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน นำมาคู่กันได้อย่างกลมกลืน

1.9 อรรถวิภาษ (paradox) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการแสดงความหมายที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันหรือเป็นไปไม่ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์ความหมายลึกลงไป อาจตีความได้อย่างกลมกลืน

2. การคัดเลือกบทเพลงในการศึกษา ผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงที่เป็นสตูดิโออัลบั้มจำนวน 5 อัลบั้ม โดยเป็นเพลงที่ประพันธ์คำร้องโดยรัตนกันต์ จำนวนทั้งหมด 46 บทเพลง ทั้งนี้ในการวิจัยจะศึกษาเฉพาะการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงเท่านั้น ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

Table 1 Studio album of Rannaphan Yangyuenpunchai

อัลบั้ม Stay Alive วางจำหน่ายวันที่ 22 มกราคม 2551 Stay Alive album was released on January 22, 2008.	
1. ขอสักคน (Kor Sak Kon)	6. ดังดวงดาว (Dang Duang Dao)
2. ไม่อยากหายใจ (Mai Yak Hai Jai)	7. ไกล (Klai)
3. เธอมัน (Ter Man)	8. ไป (Pai)
4. หาย (Hai)	9. นี (Nee)
5. ผ่านผ่าน (Phon Phan)	

Table 1 Studio album of Rannaphan Yangyuenpunchai (cont.)

อัลบั้ม Brighter Day วางจำหน่ายวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 The Brighter Day album was released on February 26, 2010.	
1. ความหวานที่แสนมีความสุข (Kwam Tor Ra Man Tee Saen Mee Kwam Suk)	5. Brighter day
2. รักไม่ต้องการเวลา (Rak Mai Tong Kan Way La)	6. แต่เธอที่รัก (Dae Ter Tee Rak)
3. อธิษฐาน (A Tid Tan)	7. จักรวาล กาลนิรันดร์ (Jak Ka Wan Kan Ni Ran)
4. One Way	8. หลับตา กลั้นใจ บอกลา (Lab Ta Klan Jai Bok La)
อัลบั้ม The Storyteller วางจำหน่ายวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 The Storyteller album was released on May 17, 2012.	
1. เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ) (Pleng Nee (Krai Bang Kon Tang Hai Ter))	6. ผีเสื้อที่หายไป (Pee Seua Tee Hai Pai)
2. อดทนกับความเหงา (Ot Ton Gab Kwam Ngao)	7. รูปรวดบนภาพถ่าย (Rub Wat Bon Phap Tai)
3. เธออยู่ที่ไหน (Ter Yu Tee Nai)	8. ไม่มีทางได้ฟรี (Mai Mee Tang Dai Fee)
4. Never Say Goodbye	9. คำยินดี (Kam Yin Dee)
5. วันนั้นอะไร (Wan Nee Wan A Rai)	10. สิ่งที่สำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา (Sing Tee Sam Kan Mai Aat Maong Hen Dai Duay Ta)
อัลบั้ม Silver Lining วางจำหน่ายวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 Silver Lining album released on July 6, 2017.	
1. ปม (Pom)	6. พันหมื่นเหตุผล (Pun Meun Het Pon)
2. กระโดดกอด (Kra Dot Kod)	7. Silver Lining
3. อาจจะเป็นเธอ (Aat Ja Pen Ter)	8. สิ่งของ (Sing Kaung)
4. ถึงคนที่ยังหายใจ (Teung Kon Tee Yang Hai Jai)	9. เหมือนในวินาที (Meuan Nai Wan Kao)
5. อีกฝั่ง (Eak Fang)	
อัลบั้ม Glow In The Dark วางจำหน่ายวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 Glow In The Dark album will be released on July 16, 2020.	
1. ถ้าฉันเป็นแม่เธอ (Ta Chan Pen Mae Ter)	6. ให้เธอตายก่อน (Hai Ter Tai Kon)
2. รักให้ตาย (Rak Hai Tai)	7. Move on
3. Rain song	8. เอาที่สบายใจ (Ao Tee Sa Bai Jai)
4. ให้ความล้มมันตายไปกับตัวฉัน (Hai Kwam Lab Man Tai Pai Kab Tua Chan)	9. ที่ปลอดภัย (Tee Plod Pai)
5. เสมอตลอดมา (Sa Mer Ta Lod Ma)	10. หลังจากเธอ (Lang Jak Ter)

3. การวิเคราะห์ผลการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ทั้งหมด 46 บทเพลง

4. การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงหรือวรรณกรรมเพลงพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

Rakmanee (1995) ศึกษาเรื่องโวหารภาพพจน์ในบทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์ทั้งหมด 71 บทเพลง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า บทเพลงของธงไชย แมคอินไตย์ปรากฏโวหารภาพพจน์ชัดเจน จำนวน 41 เพลง โดยพบทั้งอุปมาอุปไมย อุปลักษณ์ สัตยลักษณ์ นามนัย ปฏิพจน์ การใช้คำตรงกันข้าม

อติพจน์ และบุคลาธิษฐาน ซึ่งผู้แต่งบทเพลงได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานกับเสียงขับร้องใสอารมณ์อันเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของธงไชย แมคอินไตย์ซึ่งขับร้องได้อย่างไพเราะชวนฟัง แม้จะเป็นบทเพลงที่มาจากผู้แต่งหลายคนแตกต่างกันก็ตาม ทั้งนี้ยังพบว่าบทเพลงที่ได้รับความนิยมสูงในแต่ละชุดนั้น มักเป็นบทเพลงที่ใช้โวหารภาพพจน์และมีถ้อยคำที่ชวนฟัง จึงแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าการใช้โวหารภาพพจน์ในบทประพันธ์ร้อยกรอง โดยเฉพาะบทเพลงนั้น นอกจากลีลา จังหวะและน้ำเสียงของนักร้องแล้ว โวหารภาพพจน์ยังช่วยส่งเสริมให้บทเพลงมีความงาม ความไพเราะและเสน่ห์ได้มากยิ่งขึ้น

Kongsoom (2007) ศึกษาเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์สำนวนและโวหารภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ จำนวน 216 เพลง ผลการศึกษาพบว่า เพลงไทยลูกทุ่งของ ชาย เมืองสิงห์ มีการใช้สำนวนเก่า นอกจากนั้นยังพบว่ามีโวหารภาพพจน์ที่ปรากฏ จำนวน 13 ประเภท ได้แก่ โวหารภาพพจน์แบบอุปมา อุปลักษณ์ นามนัย ปฏิภาวะ ปฏิภาคพจน์ อาวตพากย์ อติพจน์ อธิพจน์ ปฏิรูปพจน์ ปฏิพจน์ อุทาหรณ์ และบุคลาธิษฐาน

Yodchan (2014) ศึกษาเรื่องการใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยสากลที่ขับร้องโดยชรินทร์ นันทนาคร โดยศึกษาจากบทเพลงชุดของขวัญรวมเพลงเอกชรินทร์ นันทนาคร ขับร้องบันทึกแผ่นเสียง พ.ศ. 2500-2512 จำนวน 156 เพลง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยสากลที่ขับร้องโดยชรินทร์ นันทนาคร มี 10 ประเภท ผู้วิจัยสามารถเรียงลำดับภาพพจน์ที่ปรากฏมากที่สุดไปจนถึงภาพพจน์ที่ปรากฏน้อยที่สุด ดังต่อไปนี้ 1. อุปมา (simile) คิดเป็นร้อยละ 31.92 คำเชื่อมที่นำมาใช้เปรียบเทียบมากที่สุด คือคำว่า “ดั่ง” 2. อติพจน์ (hyperbole) คิดเป็นร้อยละ 13.38 ซึ่งเป็นการกล่าวเกินจริงเกี่ยวกับความงามของหญิงคนรัก และความจงรักภักดีต่อหญิงคนรักเป็นส่วนใหญ่ 3. ปฏิพจน์ (rhetorical question) คิดเป็นร้อยละ 12.21 โดยทั่วไปเป็นคำถามที่ตัดพ้อหญิงคนรักเป็นส่วนใหญ่ 4. สัญลักษณ์ (symbol) คิดเป็นร้อยละ 10.80 โดยการนำสิ่งใกล้ตัวหรือเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้วมาใช้แทนเพื่อทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมเกิดเป็นรูปธรรม เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น 5. ภาพพจน์ที่ปรากฏเป็นลำดับที่ห้ามี 2 ภาพพจน์ด้วยกัน คือ บุคลาธิษฐาน (personification) คิดเป็นร้อยละ 7.28 โดยการนำธรรมชาติและนามธรรมมาเป็นสื่อ และอุปลักษณ์ (metaphor) คิดเป็นร้อยละ 7.28 คำแสดงการเปรียบเทียบที่พบมากที่สุด คือคำว่า “เป็น” 6. ปฏิทรรศน์ (paradox) คิดเป็นร้อยละ 7.04 ส่วนใหญ่เป็นการใช้คำตรงข้ามกันเปรียบเทียบในเรื่องของความรัก ระหว่างชายหนุ่มกับหญิงสาว 7. การอ้างถึง (allusion) คิดเป็นร้อยละ 4.92 ซึ่งการกล่าวอ้างถึงมักจะอ้างสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม 8. การแฝงนัย (irony) คิดเป็นร้อยละ 4.69 ส่วนใหญ่มักใช้คำพูดที่เสียดสีเกี่ยวกับหญิงคนรักที่ทำให้ตนเองชอกช้ำใจ 9. สัทพจน์ (onomatopoeia) พบน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.47 ซึ่งเป็นการเลียนเสียงของน้ำตก เพื่อให้ผู้ฟังเกิดภาพที่ชัดเจน คือ คำว่า “ซ่า” จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งที่นำมาเปรียบนั้นมีหลายประเภท ได้แก่ สิ่งเหนือธรรมชาติ ธรรมชาติ มนุษย์ หรืออวัยวะของมนุษย์ กิริยาอาการของมนุษย์ พืช หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของพืช สัตว์ หรืออวัยวะของสัตว์ วัตถุ สถานที่ การเลือกใช้สิ่งที่จะนำมาเปรียบนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะร่วมทางความหมายที่เป็นและลักษณะเด่น ๆ ของสิ่งที่นำมาเปรียบ และสิ่งที่ถูกเปรียบ

Suwanprajak (2018) ศึกษาเรื่องภาพพจน์และภาพสะท้อนในเพลงของวง Dr.Fuu โดยศึกษาเพลงของวง Dr.Fuu ตั้งแต่ พ.ศ. 2551-2559 รวมจำนวน 31 เพลง ผลการศึกษาพบว่าภาพพจน์ช่วยสร้างความงามทางภาษาและจินตภาพให้แก่ผู้รับสาร จำแนกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ นามนัย อติพจน์ บุคลาธิษฐาน สมมุติภาวะ ปฏิทรรศน์ และสัญลักษณ์ ส่วนภาพสะท้อนปรากฏภาพสะท้อนด้านความรัก ทั้งแง่มุมที่ผิดหวัง สมอง การรอคอย และความหวังดีที่เกิดจากความรัก ทั้งยังพบภาพสะท้อนด้านธรรมชาติที่ให้อารมณ์และคติธรรมสอนใจ

Suebpeng, Rattanapitak, & Wareeket (2020) ศึกษาเรื่องโวหารภาพพจน์ในบทประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร โดยศึกษาจำนวน 29 บทเพลง ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้โวหารภาพพจน์ในบทประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร จำนวน 9 ประเภท คือ อุปมา อุปลักษณ์ อนุนามนัย อธินามนัย บุคลาธิษฐาน อติพจน์ สัทพจน์ วิภาษ และอรรถวิภาษ โดยพบโวหารภาพพจน์อุปมามากที่สุด จำนวน 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 26.15 รองลงมาเป็นอุปลักษณ์ จำนวน 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 20.00 บุคลาธิษฐาน จำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 18.46 อติพจน์ จำนวน 11 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 16.92 อรรถวิภาษ จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6.15 สัทพจน์ จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.62 อนุนามนัย จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.08 วิภาษ จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.08 และอธินามนัย จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.54 ตามลำดับ

จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานวิจัยที่ผ่านมาจะศึกษาการใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงของนักร้องที่มีชื่อเสียงหลากหลายท่าน โดยงานวิจัยได้แสดงให้เห็นบทบาทของภาพพจน์ว่า การใช้ภาพพจน์ในบทเพลงจะช่วยส่งเสริมให้บทเพลงมีความงดงาม ไพเราะ สามารถสร้างภาพในจินตนาการและสื่อความหมายในบทเพลงได้ดีมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาการใช้ภาพพจน์ในวรรณกรรมเพลงของรัตนกันต์ ยั่งยืนพูนชัย ซึ่งผู้วิจัยจะได้ศึกษาต่อไป

ผลการศึกษา (Research Results)

จากการวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ พบว่ามีการนำภาพพจน์มาใช้ในการประพันธ์คำร้องทั้งหมด 7 ชนิด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

1. อุปมา คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง เช่น ปาน ราว ประหนึ่ง (Chongsathitwatana, 2015 : 37) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์มีการใช้อุปมาทั้งหมด 20 บทเพลง ได้แก่ เพลง “ขอสักคน” “เธอมัน” “ดั่งดวงดาว” “หนี” “ความหวานที่แสนมีความสุข” “รักไม่ต้องการเวลา” “อธิษฐาน” “พันหมื่นเหตุผล” “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” “Rain Song” “One Way” “จักรวาล..กาลนิรันดร์” “หลับตา กลั้นใจ บอกลา” “Never Say Goodbye” “ผีเสื้อที่หายไป” “ไม่มีทางได้ฟรี” “สิ่งสำคัญที่ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา” “สิ่งของ” “เหมือนในวันเก่า” และ “เสมอตลอดมา” ดังตัวอย่าง

รักในหัวใจเหมือนดวงดาว สาดแสงพร่างพรายทุกวัน แม่เราแสนไกลเหมือนดวงดาว ความรัก
ไม่เคยจางไป

เพลงดั่งดวงดาว

ตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ชัดว่ามีการใช้คำที่แสดงความเปรียบเทียบคือคำว่า “เหมือน” โดยเปรียบเทียบว่าความรักและความห่างไกลเหมือนกับดวงดาวที่มีแสงส่องสว่างอย่างสม่ำเสมอในทุกวันแต่ก็อยู่ห่างไกลจนไม่สามารถเอื้อมถึงได้

แววตาที่หวานละเมอของเธอ มันทำให้ใจหวนไหวและพริ้วเพื่อ คนมากมายหลงใหลเมื่อได้
เจอเธองามเลิศเลอดั่งภาพฝัน

เพลงเธอมัน

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ชัดว่ามีการใช้คำที่แสดงความเปรียบเทียบคือคำว่า “ดั่ง” โดยเปรียบเทียบว่าคนรักมีรูปร่างหน้าตาดีเหมือนภาพในฝัน

ในคำคืนของความฝัน ทางเดินของแสงจันทร์ บนท้องทะเลสีเงิน เคียงข้างร่างกายของเธอ
ราตรีช่างสวยงาม ราวกับล่องลอยชั่วกาล

เพลงจักรวาล..กาลนิรันดร์

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ชัดว่ามีการใช้คำที่แสดงความเปรียบเทียบคือคำว่า “ราวกับ” โดยเปรียบเทียบการยืนอยู่ท่ามกลางความสวยงามของช่วงเวลากลางคืนเหมือนกับการล่องลอยตัวได้ในความฝัน

ขอพรจากหมู่ดาว เหมือนดั่งในนิทาน แคดวงหนึ่งเท่านั้น ฉันก็คงสนใจ

เพลงอธิษฐาน

ตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่าการใช้คำที่แสดงความเปรียบเทียบคือคำว่า “เหมือนดั่ง” โดยเปรียบเทียบการอธิษฐานขอพรจากดวงดาวเหมือนการอธิษฐานขอพรจากดวงดาวที่มีปรากฏในนิทาน

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่ารัตนกันต์ได้นำอุปมามาใช้เพื่อแสดงความเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่ง โดยพบว่าคำแสดงความเปรียบเทียบที่นำมาใช้คือคำว่า “เหมือน” “ดั่ง” และ “ราวกับ” ทั้งนี้ยังพบการนำคำที่แสดงความเปรียบเทียบ 2 คำมาใช้รวมกันในเพลง “อธิษฐาน” กล่าวคือ มีการใช้คำว่า “เหมือน” และ “ดั่ง” รวมไว้ด้วยกันเป็น “เหมือนดั่ง” รวมทั้งพบว่ารัตนกันต์นำคำที่แสดงความเปรียบเทียบมาใช้ขึ้นต้นบทเพลงด้วย โดยพบในเพลง “ดั่งดวงดาว” ขึ้นต้นบทเพลงด้วยคำว่า “ดั่ง” เพลง “หลับตาลงใจ บอกลา” และ เพลง “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” ขึ้นต้นบทเพลงด้วยคำว่า “เหมือน” รวมถึงพบว่ารัตนกันต์มักใช้สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบซ้ำกันในหลายบทเพลง กล่าวคือ รัตนกันต์ มักจะนำ “ดวงดาว” มาใช้เปรียบกับความรักที่มีความห่างไกลแต่ก็รู้สึกอบอุ่น สดใส เพราะมีแสงสว่างส่องลงมาอย่างสม่ำเสมอในทุกคืน และ “ความฝัน” มาใช้เปรียบกับเรื่องราวที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงหรือสิ่งที่เกินความจริง การนำอุปมามาใช้ในบทเพลงแสดงให้เห็นว่ารัตนกันต์ต้องการเปรียบเทียบให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างชัดเจนและทำให้ผู้ฟังเห็นภาพจากสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบได้ดีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การปรากฏสิ่งที่เปรียบเทียบซ้ำกันหลายบทเพลงยังแสดงให้เห็นลีลาภาษาในการใช้อุปมาของรัตนกันต์ด้วย

2. อติพจน์ คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบเกินความจริง (Chongsathitwatana, 2015 : 39) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์มีการใช้อติพจน์ทั้งหมด 19 บทเพลง ได้แก่ เพลง “รักไม่ต้องการเวลา” “ไม่ยากหายใจ” “หาย” “ความทรمانที่แสนมีความสุข” “อธิษฐาน” “One Way” “Brighter Day” “แต่เธอที่รัก” “เพลงนี้(ใครบางคนแต่งให้เธอ)” “เธออยู่ที่ไหน” “Never Say Goodbye” “คำยินดี” “กระโดดทอด” “พินหนึ่เหตุผล” “สิ่งของ” “รักให้ตาย” “Move On” “อาจจะเป็นเธอ” และ “ให้เธอตายก่อน” ดังตัวอย่าง

ใจ เจ็บจนอยากหนี จากความจริงที่ไม่มีเธอแล้ว ไม่อยากจะหายใจอีกแล้ว เวลาจากนี้ไม่มี
ความหมาย เมื่อไม่เหลือใครอีกแล้ว หมดแล้ว

เพลงไม่ยากหายใจ

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อติพจน์ดังกล่าวว่า “ไม่อยากจะหายใจอีกแล้ว” เพื่อแสดงให้ผู้ฟังรับรู้ถึงความรู้สึกที่เจ็บช้ำจากความรักเป็นอย่างมากจนไม่อยากจะหายใจอีกต่อไป

ใจยังเฝ้าคอยที่จะได้พบกันอีกครั้ง แต่มันไม่มีวันจะเป็นจริง ใจมันล่องลอยย้อนกลับไปเห็นภาพ
เหล่านั้น คิดถึงจะขาดใจ

เพลงความทรمانที่แสนมีความสุข

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อติพจน์ดังกล่าวว่า “คิดถึงจะขาดใจ” เพื่อแสดงให้ผู้ฟังรับรู้ความรู้สึกถึงการที่ตนคิดถึงคนรักเป็นอย่างมาก

พินหนึ่เหตุผล ที่บอกกับฉัน คือความผูกพันเธอนั้นไม่มีเหลืออยู่ พินหนึ่เหตุผล ที่เธอ
ยืนยันให้รับรู้ ยิ่งฟังดูไม่ได้ความ ไม่มีค่าใด

เพลงพินหนึ่เหตุผล

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อติพจน์ดังกล่าวว่า “พินหนึ่เหตุผล” เพื่อแสดงให้ทราบถึงเหตุผลต่าง ๆ หลายประการที่คนรักกล่าวขึ้น เพื่อขอยุติความสัมพันธ์

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่ารณนภันต์มีการนำอุปมาอุปไมยมาใช้ในบทเพลงเพื่อต้องการย้ำความหมายให้ผู้ฟังรู้สึกจริงจังและเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความคิดหรือความรู้สึกที่ต้องการจะสื่อสารออกมาได้ดีมากยิ่งขึ้น

3. อุปลักษณ์ คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการมาเปรียบเทียบกับกล่าวทันที โดยไม่มีคำเชื่อมโยง หรือบางครั้งอาจมีคำว่า เป็น (Chongsathitwatana, 2015 : 38) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรณนภันต์มีการใช้อุปลักษณ์ทั้งหมด 8 บทเพลง ได้แก่ เพลง “ขอสักคน” “ไป” “รักไม่ต้องการเวลา” “สิ่งที่สำคัญไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา” “สิ่งของ” “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” “รักให้ตาย” และ “ให้เธอตายก่อน” ดังตัวอย่าง

รักษาเท่าไรก็เหมือนเดิม ไร้มันกำลังจะหายไป เป็นสิ่งของไม่มีชีวิต ข้างโนบุนสลาย จนเกินจะ
คิดเยียวยา จนเมื่อฉันได้มาเจอกับเธอ

เพลงสิ่งของ

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อุปลักษณ์ โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบว่า “เป็น” กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบตนเองเป็นสิ่งของที่บุนสลายเหมือนกับคนที่แตกสลายในความรัก

เก่งกับคนไม่รู้จัก เปลี่ยนคนน่ารักเป็นอันธพาล

เพลงถ้าฉันเป็นแม่เธอ

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อุปลักษณ์ โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบว่า “เป็น” กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบคนที่เป็นนักเลงคดียบอร์ดีเป็นคนอันธพาล

เธอคือความหลังไม่ใช่วันพรุ่งนี้ จากนั้นฉันคงต้องรักตัวเองแล้ว

เพลงรักให้ตาย

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อุปลักษณ์ โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบว่า “คือ” กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบความรักคือความหลังหรืออดีตที่จบไปแล้ว

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่ารณนภันต์มีการนำอุปลักษณ์มาใช้เพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและสื่อความหมายในบทเพลงให้มากยิ่งขึ้น โดยพบคำที่แสดงความเปรียบเทียบทั้ง “เป็น” และ “คือ”

4. บุคลาธิษฐาน คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งไม่มีชีวิตหรือมีชีวิต แต่ไม่ใช่คนมากล่าวถึงราวกับเป็นคน (Chongsathitwatana, 2015 : 39) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรณนภันต์มีการใช้บุคลาธิษฐาน ทั้งหมด 6 บทเพลง ได้แก่ เพลง “รักไม่ต้องการเวลา” “อธิษฐาน” “จักรวาล..กาลนิรันดร์” “เพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ)” “สิ่งของ” และ “เสมอตลอดมา” ดังตัวอย่าง

คนหนึ่งคนมองเธอจากตรงที่ไกลไกล ใจหนึ่งใจลอยไปอยู่ตรงข้างข้างเธอ รู้รู้ความจริงก็ทำ
ได้เพียงเฝ้าละเมอถึงเธอทุกวัน

เพลงเพลงนี้ (ใครบางคนแต่งให้เธอ)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้บุคลาธิษฐาน ด้วยการกล่าวว่า “ใจหนึ่งใจลอยไปอยู่ตรงข้างข้างเธอ” กล่าวคือมีการกล่าวถึงหัวใจที่แสดงกิริยาลอยไปอยู่ข้างคนรักได้

หัวใจลอยหลุดไปทันทีที่สบตา เธอหยุดยั้งวันเวลา

เพลงรักไม่ต้องการเวลา

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้บุคลาธิษฐาน ด้วยการกล่าวว่า “หัวใจลอยหลุดไปทันทีที่สบตา” กล่าวคือมีการกล่าวถึงหัวใจที่แสดงกิริยาลอยและหลุดลงไปที่สบตาไปกับคนรัก

ได้แต่คิดอย่างคนห่างไกลที่รักเพียงเธอ เสมอตลอดมา เสมอตลอดมา คิดคนเดียวในใจให้ลม
ฟ้าพามันไปถึงเธอ

เพลงเสมอตลอดมา

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้บุคลาธิษฐาน ด้วยการกล่าวว่า “ให้ลมฟ้าพามันไปถึงเธอ” กล่าวคือมีการกล่าวถึงสายลมและท้องฟ้าที่แสดงกิริยาเป็นผู้ส่งสารความคิดถึงไปให้กับคนรักได้

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภณณันต์มีการนำบุคลาธิษฐานมาใช้ โดยการนำสิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีความคิดให้มีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ช่วยให้ผู้ฟังเกิดภาพในจินตนาการและเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก เกิดอารมณ์ร่วมในบทเพลงได้ดีมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าภณณันต์มักจะนำ “หัวใจ” มาแสดงกิริยาอาการมากที่สุด อาจเนื่องจากเรื่องราวในบทเพลงมักเกี่ยวข้องกับความรักและหัวใจก็เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในความรัก ทั้งนี้การใช้หัวใจแสดงกิริยาซ้ำกันในหลายบทเพลงในภาพพจน์บุคลาธิษฐานยังแสดงให้เห็นลีลาภาษาของภณณันต์ด้วย

5. อรรถวิภาษ คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการแสดงความหมายที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันหรือเป็นไปไม่ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์ความหมายลึกลงไป อาจตีความได้อย่างกลมกลืน (Chongsathitwatana, 2015 : 40) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของภณณันต์มีการใช้อรรถวิภาษอยู่ 3 บทเพลงคือเพลง “คำยินดี” “ผีเสื้อที่หายไป” และ “ไป” ดังนี้

ซ่อนน้ำตาไว้ใต้รอยยิ้มที่ให้ไป ไม่มีใครรู้ความเป็นจริง ว่าฉันฝัน เก็บเรื่องความรู้สึกทุกสิ่ง กด
มันไว้จนใจปวดร้าว

เพลงคำยินดี

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อรรถวิภาษด้วยการนำข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ขัดแย้งกันมาไว้ด้วยกันคือการกล่าวว่า “ซ่อนน้ำตาไว้ใต้รอยยิ้มที่ให้ไป” กล่าวคือมีการกล่าวถึงการซ่อนน้ำตาไว้ด้วยการยิ้มให้คนอื่นได้เห็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความรู้สึกของตนเอง

ยิ่งไขว่คว้าความรักยิ่งไม่ได้มา ยิ่งต้องการค้นหาเท่าไรยิ่งไม่เจอใคร เปลี่ยนตัวเองให้เป็นดัง
ดอกไม้ด้วยความสุขใจ

เพลงผีเสื้อที่หายไป

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อรรถวิภาษด้วยการนำข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ขัดแย้งกันมาไว้ด้วยกันคือการกล่าวว่า “ยิ่งไขว่คว้าความรักยิ่งไม่ได้มา” กล่าวคือมีการกล่าวถึงความพยายามที่ยิ่งไขว่คว่ายิ่งไม่ได้ และ “ยิ่งต้องการค้นหาเท่าไรยิ่งไม่เจอใคร” กล่าวคือมีการกล่าวถึงความพยายามที่ยิ่งค้นหายิ่งไม่เจอ

แต่อยู่ไกลใกล้กันตรงนี้ บางทีเธอดูห่างไกลห่าง มองสบตากัน แต่เธอไปอยู่ที่ไหน

เพลงไป

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้รรตวิภาษด้วยการนำข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่ขัดแย้งกันมาไว้ด้วยกันคือการกล่าวว่า “แต่อยู่ใกล้ใกล้กันตรงนี้ บางทีเธอดูช่างไกลห่าง” กล่าวคือมีการกล่าวว่าแม้จะอยู่ใกล้กันแต่ก็เหมือนห่างไกลกัน จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่ารณนันทน์มีการนำรรตวิภาษมาใช้ในบทเพลง โดยนำข้อความที่ขัดแย้งกันมากล่าวเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เกิดความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้บทเพลงน่าสนใจและทำให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราว เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกในบทเพลง ได้ดียิ่งขึ้น

6. วิภาษ คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน นำมาคู่กันได้อย่างกลมกลืน (Chongsathitwatana, 2015 : 40) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรณนันทน์มีการใช้วิภาษอยู่ 1 บทเพลงคือเพลง “ความหวานที่แสนมีความสุข” ดังความว่า

ใจมันล่องลอยย้อนกลับไปเห็นภาพเหล่านั้น คิดถึงจะซาใจ และทั้งหมดคือความหวานที่
แสนมีความสุข

เพลงความหวานที่แสนมีความสุข

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้วิภาษด้วยการนำคำที่ไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมารวมไว้ด้วยกันคือคำว่า “ความหวานที่แสนมีความสุข” โดยคำที่มีความหมายขัดแย้งกันคือคำว่า “ความหวาน” และ “ความสุข”

กล่าวได้ว่ารณนันทน์มีการนำวิภาษมาใช้ในบทเพลง โดยนำคำที่ไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมารวมไว้ด้วยกันทำให้บทเพลงน่าสนใจและดึงดูดให้ผู้ฟังติดตามว่าคำที่ขัดแย้งกันดังกล่าวสื่อความหมายถึงสิ่งใดและเรื่องราวในบทเพลงเป็นอย่างไร

7. อธินามนัย คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้ชื่อเรียกรวม ๆ แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือคนหนึ่ง (Chongsathitwatana, 2015 : 39) จากการศึกษาพบว่าในการประพันธ์คำร้องของรณนันทน์มีการใช้อธินามนัยอยู่ 1 บทเพลงคือเพลง “ถ้าฉันเป็นแม่เธอ” ดังความว่า

เหมือนว่าเราแปลงร่างเมื่อเรา online การ sign in เปลี่ยนเราเป็นคนร้ายร้าย

เพลงถ้าฉันเป็นแม่เธอ

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อธินามนัยด้วยใช้คำว่า “เรา” แทนกลุ่มคนที่เป็นนักเลงคีย์บอร์ดในสังคมไทย

กล่าวได้ว่ารณนันทน์มีการนำอธินามนัยมาใช้ในบทเพลง โดยใช้คำสรรพนามเรียกแทนกลุ่มบุคคลเพื่อสื่อสารเรื่องราวในบทเพลง ทำให้บทเพลงน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา (Conclusion and Discussion)

ผลจากการวิจัยเรื่องการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรณนันทน์ พบว่ารณนันทน์ใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องทั้งหมด 7 ประเภท โดยภาพพจน์ที่นิยมใช้มากที่สุด คือ ภาพพจน์ประเภทอุปมาพบทั้งหมด 20 บทเพลง ซึ่งรณนันทน์จะนิยมใช้คำเปรียบเทียบให้เห็นได้อย่างเด่นชัดคือคำว่า “เหมือน” “ดัง” และ “ราวกับ” โดยมีการนำคำที่แสดงความเปรียบเทียบคือคำว่า “เหมือน” “ดัง” มาใช้ขึ้นต้นบทเพลงด้วย รองลงมาคือภาพพจน์ประเภทอุปมาพบทั้งหมด 19 บทเพลง โดยภาพพจน์แบบอุปมาพจน์จะนำมาใช้เพื่อต้องการย้ำความหมายให้ฟังหนักแน่นจริงจัง มุ่งหวังให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามในบทเพลง ภาพพจน์ประเภทอุปมาพบทั้งหมด 8 บทเพลง โดยการกล่าวเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและสื่อความหมายในบทเพลงให้ดียิ่งขึ้น โดยรณนันทน์ใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงความเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนทั้ง “เป็น” และ “คือ” ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานพบทั้งหมด 6 บทเพลง โดยนำมาใช้เพื่อให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการตาม เห็นภาพและเข้าใจความคิด ความรู้สึกได้ดียิ่งขึ้น ภาพพจน์ประเภทรรตวิภาษพบทั้งหมด 3 บทเพลง โดยนำข้อความที่ขัดแย้งกันมากล่าวเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เกิดความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำให้บทเพลงน่าสนใจและทำให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราว เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกในบทเพลง

ได้ดีมากยิ่งขึ้น ภาพพจน์ประเภทวิภาษพบ 1 บทเพลง โดยนำคำที่ไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมารวมไว้ด้วยกันทำให้บทเพลง น่าสนใจและดึงดูดให้ผู้ฟังติดตามว่าคำที่ขัดแย้งกันดังกล่าวสื่อความหมายถึงสิ่งใดและเรื่องราวในบทเพลงเป็นอย่างไร และ ภาพพจน์ประเภทอรินามนัยพบ 1 บทเพลง โดยใช้คำสรรพนามเรียกแทนกลุ่มบุคคลเพื่อสื่อสารเรื่องราวในบทเพลง ทำให้บทเพลง น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์มีบทบาทที่สำคัญต่อบทเพลง กล่าวคือ การนำภาพพจน์มาใช้ในบท เพลงทำให้บทเพลงน่าสนใจว่าการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้ภาพพจน์ยังทำให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการตาม เห็นภาพ เข้าใจ ความคิด เกิดความรู้สึกคล้อยตามในบทเพลง และยังช่วยสื่อความหมายในบทเพลงได้ดีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Changkhwanyuen (1982 : 215) ที่กล่าวถึงภาพพจน์ไว้ว่า “เป็นวิธีใช้ภาษา ซึ่งคำหรือสำนวนที่ใช้มีความหมายไม่ตรงตาม ตัวหนังสือ การใช้ถ้อยคำลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้ฟังเกิดจินตภาพหรืออารมณ์บางอย่าง ซึ่งยากแก่การบรรยายด้วยการใช้ภาษา อย่างตรงไปตรงมา” ทั้งนี้การนำสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบซ้ำกันหลายบทเพลงทำให้เห็นลีลาภาษาเฉพาะตัวของรัตนกันต์ กล่าวคือ รัตนกันต์มักนำ “ดวงดาว” “ความฝัน” มาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความรัก ในภาพพจน์ประเภทอุปมา อันแสดงให้เห็นว่ารัตนกันต์ มองว่าความรักเป็นสิ่งสวยงามเหมือนดวงดาวและความฝัน อย่างไรก็ตาม ความสวยงามดังกล่าวอาจไม่ได้อยู่ในชีวิตจริงหรือยากที่จะเอื้อมถึงความรักที่สวยงามและจริงใจนั้น ทั้งนี้ยังพบว่าการใช้ภาพพจน์ประเภทบุคคลิษฐาน รัตนกันต์มักจะนำ “หัวใจ” มาใช้ แสดงกิริยาอาการมากที่สุด เนื่องจากบทเพลงส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับความรัก และหัวใจก็เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในความรัก ดังนั้น การใช้หัวใจแสดงกิริยาอาการได้เหมือนมนุษย์อาจเป็นสิ่งที่รัตนกันต์ต้องการแสดงให้ผู้ฟังเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของความรักได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย

กล่าวได้ว่าบทเพลงที่รัตนกันต์ประพันธ์คำร้องนั้นส่วนใหญ่จะมีการใช้ภาพพจน์ประกอบในเนื้อหาด้วยเสมอ ทั้งนี้ผู้วิจัย สังเกตว่าโวหารภาพพจน์ที่พบมากที่สุดคือโวหารภาพพจน์ประเภทอุปมา โดยเฉพาะมีการนำมาใช้เปรียบเทียบในเรื่องของ ความรักมากที่สุด การที่ภาพพจน์อุปมาพบมากกว่าภาพพจน์ชนิดอื่น อาจเนื่องมาจากอุปมาเป็นโวหารภาพพจน์ที่สามารถหาคำ เปรียบเทียบได้ง่าย สามารถสื่อความหมายเพื่อสร้างจินตนาการต่อการเข้าใจในเชิงเปรียบเทียบได้ดี (Suebpeng, Rattanapitak, & Wareeket, 2020 : 39) ทั้งนี้บทเพลงของรัตนกันต์มักมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ซึ่งบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักมักจะนำ ภาพพจน์อุปมามาใช้เพื่อเปรียบเทียบความรักกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kongsoom (2007) ที่ได้ศึกษาโวหาร ภาพพจน์ในเพลงไทยลูกทุ่งของชาย เมืองสิงห์ งานวิจัยของ Yodchan (2014) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏ ในวรรณกรรมเพลงไทยสากลที่ขับร้องโดยชรินทร์ นันทนาคร และงานวิจัยของ Suebpeng, Rattanapitak, & Wareeket (2020) ที่ ศึกษาเรื่องโวหารภาพพจน์ในบทประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ซึ่งพบว่ามีภาพพจน์แบบอุปมาที่ใช้ ในการเปรียบเทียบเรื่องราวของความรักมากที่สุด อันแสดงให้เห็นว่าการประพันธ์คำร้องส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์จะนิยมใช้โวหาร ภาพพจน์ประเภทอุปมาในบทเพลงที่เกี่ยวกับความรักเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้โวหารภาพพจน์ประเภทนี้ปรากฏใน การประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์มากที่สุดเช่นเดียวกัน

กล่าวได้ว่า รัตนกันต์เป็นทั้งนักร้องและนักประพันธ์คำร้องที่มีความสามารถทั้งการร้องเพลง การใช้ภาษา และการใช้ ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง ผลงานของวงเคลียร์ซึ่งเป็นวงของรัตนกันต์นั้นได้รับความนิยมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อีกทั้ง วงเคลียร์ยังเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในสังคม จนได้รับรางวัลวงดนตรียอดเยี่ยมจากไนน์เอ็นเตอร์เทน อวอร์ดส์ ใน พ.ศ. 2559 ดังนั้นรัตนกันต์จึงนับเป็นศิลปินคนหนึ่งที่เป็นตัวอย่างของคนที่มีความสามารถให้แก่ทั้งนักร้องและ นักประพันธ์คำร้องรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะการศึกษา (Research Recommendations)

1. การประพันธ์คำร้องของรัตนกันต์ นอกจากมีลักษณะการใช้โวหารภาพพจน์ที่หลากหลายประเภท แล้วยังมีการใช้ภาษา ที่น่าสนใจ เช่น การเล่นคำ การซ้ำคำ ที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาค้นคว้า
2. การใช้โวหารภาพพจน์ในบทเพลงของนักประพันธ์คำร้องแต่ละท่านจะมีศิลปะการใช้ภาษาที่แตกต่างตามเอกลักษณ์ เฉพาะตน ดังนั้นจึงควรศึกษาการใช้ภาพพจน์ในบทเพลงของนักประพันธ์คำร้องท่านอื่นด้วย

การใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมาอุปไมยพบมากที่สุดในบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรัก ดังนั้นจึงควรศึกษาว่าบทเพลงที่ไม่ได้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรักผู้ประพันธ์คำร้องนิยมใช้ภาพพจน์ชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

รายการเอกสารอ้างอิง (References)

- Changkhwanyuen, P. (1982). *The Art of Writing*. Bangkok: Theprathanphon. (In Thai)
- Chongsathitwatana, S. (2015). *Jeemchan Kangsan: Literary Language in Thai Literature*. Bangkok: Academic Publication Project, Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Kongsoom, S. (2007). *The Analytical Study about Idioms and Figures of Speech in Thai Country Songs of "Chai Muangsing"*. Master Thesis, M. A. in Thai Language, Kasetsart University, Thailand. (In Thai)
- Liangruenrom, A. (2006). *The Style in The Country Songs of Sala Khunnawut*. Master Thesis, M.A. in Thai Language, Kasetsart University, Thailand. (In Thai)
- Patklear. (2018). *Our Songs, We Write Every Song*. Retrieved 10 December 2024, from <https://twitter.com/patklear> (In Thai)
- Pun Meun Het Pon. (2024). Retrieved 10 December 2024, from https://www.youtube.com/watch?v=7RbCL_Eoj98 (In Thai)
- Rakmanee, S. (1995). Figurative Language in Thongchai McIntyre's songs. *Journal of Academic Humanities*, 3(1), 55-63. (In Thai)
- Sing Kaung. (2024). Retrieved 10 December 2024, from https://www.youtube.com/watch?v=Z-qjxO_ZJKM (In Thai)
- Suebpeng, P., Rattanapitak, T., & Wareeket, K. (2020). The Study of Figures of Speech in Song lyrics of Prof. Dr. Prasert Na Nakorn. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 1(1), 30-40. (In Thai)
- Suwanprajak, S. (2018). The Stylistic Impressions and the Reflected Pictures in the Songs of Dr. Fuu Band. In The 1st National Academic Conference and Presentation Project for Students in Humanities and Social Sciences 2018, (pp. 148-160), September 15, 2018. Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand.
- Yodchan, P. (2014). *An Analysis of The Use of Figures of Speech in Thai Western-Style Music Literature Sung by Charin Nantanakorn*. Master Thesis, M.A. in Thai Language, Naresuan University, Thailand. (In Thai)